

3 Οκτωβρίου 2011

ΤΡΥΓΟΣ 2011: Περωνόσπορος, ρευστότητα, χαμηλές τιμές, οι πληγές του 2011

Γενικά

Στη μέγγενη της οικονομικής ασφυξίας πιάστηκε η δραστικά μειωμένη ελληνική σταφυλική παραγωγή, ακυρώνοντας και τους μακροοικονομικούς κανόνες προσφοράς και ζήτησης στην αγορά σταφυλιών. Πανικόβλητοι εμπόριο και οινοποιοί έσπευσαν στην αγορά της Αχαΐας προκειμένου να βρουν το δυσεύρετο φέτος λευκό σταφύλι, αφού ο περονόσπορος έπληξε τις βασικές αμπελουργικές περιοχές της χώρας.

Η υψηλή ζήτηση λευκών σταφυλιών τις τελευταίες μέρες του τρύγου, έφτασε κατά περίπτωση την τιμή του Ροδίτη στην Αχαΐα και στα 0,35 €, όταν το Σαββατιανό της Αττικής των 800 kgr το στρέμμα πληρωνόταν στα 0,25 €/ kgr.

Πλήθος περιπτώσεων που υποδηλώνουν την προβληματική κατάσταση της αγοράς σταφυλιών φέτος, αφού στο μεγαλύτερο ποσοστό στις αμπελουργικές περιοχές παρά την ισχυρή συνολική προσφορά, οι τιμές σταφυλιών «σκάλωσαν» στα περσινά επίπεδα. Η ερμηνεία του αντιφατικού αυτού σχεδόν κανόνα, προφυλάσσει ίσως από τα χειρότερα. «Όπου ακούς πολλά κεράσια κράτα και μικρό καλάθι». Ρευστό δεν υπάρχει στην αγορά, όλες οι οινοποιητικές επιχειρήσεις -εξαιρέσεις βέβαια υπάρχουν- παρουσιάζουν έντονο άσθμα ρευστότητας που σαν ντόμινο ξεκινά απ' τον τραπεζικό τομέα. Σε λίγο για να δανείζεσαι, μαζί με την έκθεση βιωσιμότητας που θα πρέπει να υποβάλλεις θα πρέπει να καταθέτεις και το 110% του ποσού που θέλεις να δανειστείς, με εγγυήσεις σε μετρητά. Και γεννάται το ερώτημα «αυτοί που κλείνουν συμφωνίες σε υψηλές τιμές, τότε θα βρουν τα χρήματα για να αποπληρώσουν ;».

Φαύλος κύκλος, έχουμε πέσει στην «παγίδα της ρευστότητας» που είναι υποπε-ρίπτωση της παγίδας χρέους στην οποία περιδυνίζεται η χώρα μας. Κι' ακόμη δεν έχουν ακουστεί τα μεγάλα κανόνια που θα επιδείνωναν πολλαπλασιαστικά το πρόβλημα, αλλά οι προσφυγές στο άρθρο 99 αυξάνουν.

Μ' αυτό το οικονομικό κλίμα ξεκίνησε ο τρυγητός του 2011. Βέβαια στις περιοχές που ξεκίνησαν τον τρύγο (νησιά Αιγαίου) παρατηρήθηκε ψυχραιμία και σταθερότητα. Όσο όμως περνούσε ο χρόνος, πολλοί αμπελουργοί προτίμησαν να κάνουν «σίγουρες τοποθετήσεις» έστω σε τιμές που δεν ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες τους.

Οι συνολικές εκτιμήσεις (πρώτες) για τον όγκο της φετινής οινοπαραγωγής, που απέστειλαν οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής στο ΥΑΑΤ, υπολογίζουν τη φετινή οινοπαραγωγή στα 2.450.000 HL, έναντι των 3.100.000 HL την περσινή χρονιά (2010), που ήταν κι' αυτή μειωμένη σε σχέση με το 2009 κατά 13%, ενώ η φετινή εκτίμηση παρουσιάζει μείωση της τάξης του 37% σε σχέση με την «κανονική» παραγωγή του 2008 (3.868.000 HL).

Εύλογα γεννάται το ερώτημα, για το πώς θα καλυφθεί φέτος η ζήτηση που τροφοδοτείται κατά 90% από την εγχώρια προσφορά.

Ήδη εκφράζονται φόβοι για μαζικές εισαγωγές οίνων από τα βόρεια σύνορα της Ελλάδας (Σκόπια, Βουλγαρία), αφού στην Ιταλία και την Ισπανία παρατηρείται άνοδος των τιμών και μικρότερη παραγωγή.

Έτσι κι αλλιώς η Ελλάδα θ' αποτελέσει το πεδίο των αποτελεσμάτων του πειράματος της διάσωσης της που επιχειρείται από τους <<εταίρους>> της και από μόνο του το γεγονός αυτό θα επηρεάσει όλους τους κλάδους της οικονομίας. Όμως η ύφεση που εκφράζεται μέσω της ετήσιας μείωσης του ΑΕΠ αποτελεί φόβητρο και για τον οινοποιητικό κλάδο. Είναι βέβαιο ότι με δεδομένη τη συμπίεση της καταναλωτικής δαπάνης, το ελληνικό πρότυπο ζωής αλλάζει αντίθετα από τις κατευθύνσεις που στόχευε το ελληνικό κρασί να επενδύσει όσον αφορά την κατανάλωση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η εστίαση και η προβληματική θέση στην οποία βρίσκονται τα υψηλής κατηγορίας τιμής κρασιά. Ο καταναλωτής στρέφεται στα φθηνότερα προϊόντα και οι οινοπαραγωγοί στις εξαγωγές... Η Ελλάδα δεν αποτελεί πλέον τον παράδεισο της καταναλωτικής συμπεριφοράς και του life style .

Τι συνέβη όμως στις αμπελουργικές ζώνες της χώρας, αν και ο τρυγητός την στιγμή που γράφεται το παρόν συνεχίζεται με καλές καιρικές συνθήκες. Τουλάχιστον φέτος δεν υπήρξαν βροχοπτώσεις κατά την διάρκεια του τρυγητού, γεγονός που θα επιδείνωνε την ήδη ρευστή κατάσταση των πραγμάτων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΑΜΥΝΤΑΙΟ

Από τις τελευταίες περιοχές της Ελλάδας που μπαίνουν στον τρύγο το Αμύνταιο, φέτος αναμένει μέχρι στιγμής που έχουν τρυγηθεί οι ξενικές ποικιλίες και τα πρώιμα ξυνόμαυρα , μια πολύ καλή χρονιά.

Οι λευκές ποικιλίες (Sauvignon, sardonpay..) τρυγήθηκαν στα 12 – 12,5 bme ενώ οι ερυθρές (Merlot, Syrah) στα 12 – 14 bme, συνθήκες που επιτρέπουν την διαλογή για premium κρασιά. Ο τρύγος του πρώιμου ξυνόμαυρου που ολοκληρώθηκε στο τέλος Σεπτεμβρίου για να παρέχει την πρώτη ύλη για τους αφρώδεις οίνους του Αμυνταίου παρουσίασε πολύ καλά χαρακτηριστικά με 10,5 bue.

Η εξέλιξη ωρίμασης του ξυνόμαυρου που θα οδηγηθεί σε παλαίωση ήταν ομαλή και οι χωρίς βροχοπτώσεις (αρχές Οκτωβρίου) καιρικές συνθήκες που αναμένεται να εντείνουν τους χρωματικούς χαρακτήρες και το σταφύλι να τρυγηθεί στα 13,5 bme.

Μετά την πτωτική πορεία των τιμών το 2010 σε σύγκριση με το 2009, διακρίνεται σταθερότητα, αφού η άνοδος τους αναστέλλεται από την απουσία αγοραστικού ενδιαφέροντος στην περιοχή . Μικρές εξαιρέσεις άνοδου των τιμών υπάρχουν για μικρές ποσότητες.

ΝΑΟΥΣΑ

Η ωρίμαση των σταφυλιών ήταν φυσιολογική λόγω του ζεστού αλλά χωρίς ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες καλοκαιριού (καύσωνα). Οι λίγες βροχές του Σεπτεμβρίου δεν επηρέασαν την ποιότητα των σταφυλιών και δεν παρατηρήθηκαν ασθένειες.

Ο τρύγος είναι όψιμος σε σχέση με άλλες χρονιές και ξεκίνησε την 19-9-11. Ο σακχαρικός τίτλος κυμαίνεται από 12 έως 12,5 bme με φυσιολογική ολική οξύτητα.

Τα χρωματικά χαρακτηριστικά όπως και τα αρώματα είναι σε πολύ καλό επίπεδο και αναμένεται ο φετινός τρύγος να δώσει κρασιά μακράς παλαίωσης.

Οι τιμές που καταβάλλει ο συνεταιρισμός VAENI ΝΑΟΥΣΑ είναι ανώτερες από τις περσινές ενώ κατώτερες είναι οι τιμές που καταβάλλει το ιδιωτικό εμπόριο.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Εξαιρετικά χαρακτηριστικά παρουσιάζει φέτος η ποικιλία Ντεμπίνα που είναι κατά κύριο λόγο φυτεμένη στην περιοχή. Οι συνθήκες της άνοιξης και του καλοκαιριού, συνέβαλλαν στην ομαλή ωρίμαση, χαρακτηριστικό άλλωστε της Κεντρικής και Β. Ελλάδας φέτος. Όμως και στην περιοχή της Ζίτσας αναπτύχθηκε ο μύκητας του περονόσπορου με αποτέλεσμα μείωση της παραγωγής κατά 25% περίπου.

Οι τιμές κινούνται ανοδικά για τους αμπελουργούς αφού συνδυασμός των χαρακτηριστικών των σταφυλιών συναρτάται μ' αυτά και φέτος η χρονιά είναι από τις καλύτερες των τελευταίων ετών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΥΡΝΑΒΟΣ

Οι οίνοι εσοδείας 2011-2012 αναμένεται να έχουν τα καλύτερα χαρακτηριστικά των τελευταίων ετών.

Οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και κυρίως προς το τέλος του, ήταν ιδανικές για την ωρίμαση των σταφυλιών. Το φετινό καλοκαίρι δεν παρουσίασε ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες, ήταν δροσερό για τα δεδομένα της περιοχής, ενώ οι βροχές ήταν περιορισμένες. Η στρεμματικές αποδόσεις ήταν αρκετά χαμηλότερες σε σχέση με προηγούμενες χρονιές και η υγιεινή κατάσταση των σταφυλιών άριστη.

Η χρονιά παρουσίασε μια οψιμότητα σε σχέση με την περσινή περίοδο όμως χαρακτηρίζεται ως κανονική για την ωρίμαση των σταφυλιών όλων των ποικιλιών.

Από την παραπάνω γενική εικόνα εξαιρούνται μόνο κάποιες περιοχές με αμπέλια που προσβλήθηκαν από περονόσπορο ή επλήγησαν από χαλάζι, σε μερικές περιπτώσεις συνέπεσαν και τα δυο ζημιογόνα αίτια. Στις περιπτώσεις αυτές οι ζημιές ήταν μεγάλες έως και ολοκληρωτικές.

Ο σακχαρικός τίτλος και τα φαινολικά χαρακτηριστικά των σταφυλιών είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά, ενώ οι οξύτητες είναι σχετικά χαμηλές.

Όλα τα στοιχεία συνηγορούν στην παραγωγή οίνων υψηλής ποιότητας με έντονα αρώματα και πλούσιο σώμα.

Οι τιμές θα διατηρηθούν στα περσινά επίπεδα για τον συνεταιρισμό του Τυρνάβου, ενώ το ιδιωτικό εμπόριο κατέβαλλε υψηλότερες τιμές από πέρυσι, κατώτερες όμως από του συνεταιρισμού.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά την διάρκεια της ωρίμασης ευνόησαν την ανάπτυξη του περονόσπορου και σ' αυτήν την περιοχή. Ο όγκος της παραγωγής εκτιμάται μειωμένος κατά 35%, ενώ ο τρύγος παρουσιάζεται όψιμος.

Ιδιαίτερη ανθεκτικότητα στον περονόσπορο παρουσίασαν οι ξενικές ποικιλίες (Syrah, Merlot) ανάλογα με το χρονικό διάστημα που ξεκίνησε ο τρύγος, ενώ ιδιαίτερη ευπάθεια παρουσίασε η ποικιλία Λημνιώνα.

Η βασική ποικιλία Μαύρο Μεσενικόλα, παρουσιάζει οψιμότητα και ο τρύγος ξεκινά στο πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου. Οι αλκοολικοί τίτλοι και οι οξύτητες των οίνων που έχουν παραχθεί βρίσκονται σε ικανοποιητικά επίπεδα ενώ οι οίνοι διακρίνονται από το βαθύ χρώμα για τις ερυθρές ποικιλίες και την φρεσκάδα για τους λευκούς οίνους.

Στην Καρδίτσα οι τιμές ακολουθούν αυτές της όμορης περιοχής του Τυρνάβου.

ΑΓΧΙΑΛΟΣ

Μικρή μείωση παρουσιάζει η παραγωγή του νομού που θα κυμανθεί στους 3.800 tn εξ' αιτίας της περιπτωσιακής προσβολής από περονόσπορο. Η εφαρμογή συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης στον αμπελώνα απέτρεψε τα χειρότερα.

Ο τρύγος καθυστέρησε από 10 έως 15 ημέρες ενώ μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου είχε ολοκληρωθεί ο τρύγος των διάφορων μοσχάτων ποικιλιών.

Στις αρχές Οκτωβρίου ξεκίνησε ο τρύγος του Ροδίτη και από την συγκομιδή των σταφυλιών προβλέπεται να παραχθούν υψηλόβαθμοι οίνοι με φρουτώδεις αρωματικούς χαρακτήρες.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΕΥΒΟΙΑ

ΒΟΙΩΤΙΑ

Στη Βοιωτία και κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της Θήβας οι φετινές καιρικές συνθήκες δεν ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκές για την αμπελοκαλλιέργεια.

Μέχρι και τον μήνα Μάιο η θερμοκρασία που ήταν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα και τα αυξημένα ποσοστά υγρασίας είχαν σαν αποτέλεσμα την καθυστέρηση της βλάστησης και ανθοφορίας . Το μήνα Μάιο οι συνεχείς βροχοπτώσεις δεν επέτρεψαν το να ληφθούν προληπτικά μέτρα (ραντίσματα) για την αποφυγή ασθενειών. Έτσι ο περονόσπορος έπληξε σε μεγάλο ποσοστό κυρίως τις πιο όψιμες ποικιλίες της περιοχής Σαββατιανό και Ροδίτη . Τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο επικράτησαν φυσιολογικές θερμοκρασίες, χωρίς φαινόμενα καύσωνα ή βροχοπτώσεων. Έτσι η ωρίμαση των σταφυλιών ήταν φυσιολογική. Η έναρξη τρυγητού για τις πρώιμες λευκές και τις ερυθρές ποικιλίες της περιοχής (Merlot, Syrah, Ασύρτικο) έλαβε χώρα στις αρχές Σεπτεμβρη.

Η ποιότητα των σταφυλιών ήταν καλή, με καλό σακχαρικό τίτλο και σχετικά υψηλή οξύτητα. Στα μέσα του Σεπτεμβρίου, άρχισε η συγκομιδή του Cabernet Sauvignon και της

Grenache Rouge των οποίων η ποιότητα ήταν ανάλογη των προηγούμενων ετών. Στο τέλος Σεπτέμβρη ξεκίνησε η συγκομιδή των Σαββατιανό και Ροδίτη με επίσης καλό σακχαρικό τίτλο και υψηλή οξύτητα.

Η φετινή χρονιά έχει μειωμένη παραγωγή σε σχέση με την περσινή χρονιά και ειδικά για τις ποικιλίες Σαββατιανό και Ροδίτη η μείωση είναι της τάξης του 80% (σε πολλά αμπέλια δεν έγινε τρύγος).

Οι τιμές των σταφυλιών κινήθηκαν ανοδικά συγκριτικά με την περσινή χρονιά και έφτασαν για τις βασικές ποικιλίες στα 0,26 €.

ΕΥΒΟΙΑ

Μαζί με την Κρήτη και την Βοιωτία είναι η περιοχή που επλήγη σφοδρότερα από τον μύκητα του περονόσπορου. Αν και ο ΕΛΓΑ αξιολογεί τη ζημιά στο 65-70%, οι παραγωγοί μιλούν για 80% και πάνω, κάτι που μένει να επαληθευτεί από τους εξατομικευμένους υπολογισμούς. Οι τιμές του Σαββατιανού καθορίστηκαν στο επίπεδο των 0,25 € -0,26 € ακολουθώντας τις τιμές του Σαββατιανού στη Βοιωτία.

ΑΤΤΙΚΗ

Κοινός παρανομαστής η ασθένεια του περονόσπορου που έπληξε τελικά όλες τις αμπελουργικές περιοχές επηρεάζοντας τον όγκο της παραγωγής αρνητικά κατά 40-50% στα Σπάτα, την Παιανία, το Κορωπί, το Μαρκόπουλο και τα Μέγαρα.

Ποιοτικά η χρονιά χαρακτηρίζεται ως χρονιά Σαββατιανού αφού παρά τα προβλήματα που δημιούργησε στις οξύτητες και το pH ο περονόσπορος, η αντιμετώπισή τους είναι εύκολη μέσω οινολογικών παρεμβάσεων.

Οι οινολόγοι θεωρούν την χρονιά καλύτερη από την περσινή και οι οίνοι που παρήχθησαν έχουν έντονους αρωματικούς χαρακτήρες υψηλούς σακχαρικούς τίτλους, αφού η ωρίμαση των σταφυλιών εξελίχθηκε ομαλά.

Όσον αφορά το επίπεδο των τιμών, αυτές κυμαίνονται στα 0,25 € για το ιδιωτικό εμπόριο, ενώ οι συνεταιρισμοί αναμένεται να καθορίσουν υψηλότερες τιμές, οι οποίες όμως θα προκύψουν μετά από εκκαθάριση.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΑΤΡΑ

Η περιοχή φέτος εξελίχθηκε να έχει χαρακτηριστικά χρηματιστηρίου σταφυλιών, μιας και έμεινε αλώβητη από την επιδρομή του περονόσπορου και συνεπώς το παρα-γωγικό της δυναμικό ως προς τον όγκο δεν παρουσιάζει προβλήματα.

Οι κλιματικές συνθήκες της άνοιξης και των αρχών του καλοκαιριού συνέβαλλαν στην ομαλή ωρίμαση των σταφυλιών ανεξάρτητα από τις αμπελουργικές πρακτικές που δεν είναι πάντοτε οι ιδανικές για την εξέλιξη της παραγωγής.

Ο τρύγος ξεκίνησε στα μέσα Σεπτεμβρίου με τις ξενικές ποικιλίες και τα Μοσχάτα ενώ μια εβδομάδα αργότερα άρχισε ο τρύγος της Μαυροδάφνης. Η απουσία βροχοπτώσεων και οι σχετικά υψηλές θερμοκρασίες κατά την διάρκεια του τρύγου συνέβαλλαν στο ν' αποκτήσουν οι οίνοι αρωματικό δυναμικό, έντονα χρώματα και ισορροπημένες οξύτητες.

Ο τρύγος του Ροδίτη ξεκίνησε το τελευταίο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου με τους ορεινούς και ημιορεινούς Ροδίτες να έπονται και να έχουν φέτος ένα πολύ καλό επίπεδο ως προς το ποιοτικό δυναμικό τους.

Εξ' αιτίας του γεγονότος ότι η Αχαΐα είναι η μοναδική μεγάλη αμπελουργική ζώνη (μαζί με αυτή του Τυρνάβου), που δεν παρουσίασε ποσοτικά προβλήματα, παρατηρήθηκε έντονη μεταβλητικότητα στις τιμές του Ροδίτη, από μέρα σε μέρα τιμή που ξεκίνησε από τα 0,17 € και έφτασε τα 0,30 €/ kg.

Στις πιο πρώιμες ποικιλίες οι τιμές κινήθηκαν με ανοδικές τάσεις, σε σχέση με την περσινή χρονιά κυμαινόμενες από 0,37 €/ kg έως 0,42 €/ kg.

NEMEA

Μετά από ένα σχετικά δροσερό καλοκαίρι με έντονη ηλιοφάνεια, χωρίς παρατεταμένες περιόδους με υψηλές θερμοκρασίες, ο Σεπτέμβρης ήταν επίσης μήνας δροσερός (με εξαίρεση κάποιες λίγες μέρες με υγρό καιρό), με ηλιοφάνεια, χωρίς μεγάλες θερμοκρασιακές διακυμάνσεις. Οι παραγόμενοι οίνοι από αγιωργίτικο θα έχουν υψηλότερες οξύτητες και αυτό λόγω της συσσώρευσης μηλικού οξέος. Η συσσώρευση των τανινών αναμένεται να είναι χαμηλότερη από τα φυσιολογικά επίπεδα ενώ η συσσώρευση των ανθοκυανών αρκετά έως πολύ ικανοποιητική.

Ο τρυγητός φέτος είναι όψιμος με ημερομηνία έναρξης μετά τις 20 Σεπτεμβρίου. Με βάση τη φετινή διακύμανση των κλιματικών παραμέτρων ο σακχαρικός τίτλος αναμένεται να είναι κατά μέσο όρο 12,5-13,0 βαθμούς Baume, με οξύτητες 5,8 - 6,5 gr/lit (0,5 gr/lit παραπάνω σε σχέση με τη μέση οξύτητα του αγιωργίτικου) και αναμενόμενους αλκοολι-κούς τίτλους 12,5-13,5% vol.

Η φετινή αμπελοπαραγωγή θα είναι μειωμένη κατά 30% περίπου σε σχέση με τη περσινή λόγω της προσβολής των αμπελώνων από τον περονόσπορο.

Οι τιμές του αγιωργίτικου, που παρουσίασαν πέρσι αδικαιολόγητη μείωση παρουσιάζουν αυξητικές τάσεις, οι οποίες μέχρι τώρα δεν ικανοποιούν τους αμπελουργούς, αφού κυμαίνονται από 0,30-0,40 €/kg. Αναμένεται ο οινοποιητικός συνεταιρισμός Νεμέας να καταβάλλει υψηλότερες τιμές στους αμπελουργούς μετά την εκκαθάριση.

ΗΛΕΙΑ

Οι τάσεις εγκατάλειψης λόγω του ασύμφορου της καλλιέργειας με διαμορφωμένες χαμηλές τιμές στην περιοχή και ο περονόσπορος, ευθύνονται για τον μειωμένο κατά 20% όγκο παραγωγής.

Σε αντιστάθμισμα οι αμπελοκαλλιεργητές αμείβονται σχετικά καλύτερα για την παραγωγή αποξηραμένης σταφίδας.

Η υγιεινή κατάσταση των οινοστάφυλων είναι καλή και ο σακχαρικός τίτλος ικανοποιητικός.

Η βασική ποικιλία της περιοχής ο Ροδίτης παρουσιάζει αυξητικές τάσεις ως προς την τιμή και πληρώνεται ανάλογα με την ποιότητα στα 0,28 – 0,32 €/kg.

ΜΕΣΣΗΝΙΑ

Σημαντικό πρόβλημα στη φετινή σταφυλική παραγωγή δημιούργησαν οι συνεχείς βροχοπτώσεις ιδιαίτερα κατά την περίοδο Μάιο – Ιούνιο συνοδευόμενες από μεταπτώσεις της θερμοκρασίας και υψηλά ποσοστά υγρασίας στην περιοχή. Ο συνδυασμός των φαινομένων αυτών δημιούργησε ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του μύκητα του περονόσπορου και παρά τις διαρκείς προσπάθειες των αμπελουργών με προληπτικούς ψεκασμούς δεν απεφεύχθη η δευτερογενής ανάπτυξη του με αποτέλεσμα αρκετά μεγάλες ζημιές και συνεπώς μειωμένη σταφυλική παραγωγή.

Γενικά στην περιοχή η ωρίμαση των σταφυλιών σε σύγκριση με την περσινή χρονιά είναι τουλάχιστον 10 μέρες πιο όψιμη. Ο σακχαρικός τίτλος είναι μειωμένος και οι οξύτητες αυξημένες. Στην περιοχή, λόγω της ηλιοφάνειας και των σχετικά υψηλών θερμοκρασιών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού δεν παρουσιάστηκαν πρόσθετα προβλήματα.

Παρήχθησαν οίνοι ισορροπημένοι με καλούς αλκοολικούς τίτλους, μέτριες οξύτητες και πλούσιοι σε φαινολικά συστατικά.

Οι τιμές των ποικιλιών κινούνται με ανοδικές τάσεις της τάξης του 20-30%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Σημαντικά μειωμένη παρουσιάζεται η παραγωγή οινοστάφυλων σε ολόκληρο το νομό εξ' αιτίας της μορφής επιδημικού χαρακτήρα που έλαβε η ασθένεια του περονό- σπορου. Πολλά αμπελοτεμάχια προσβλήθηκαν ολοσχερώς, με θύματα κυρίως τις όψιμες ποικιλίες. Τοπικά παρουσιάστηκαν και προβλήματα ευδεμίδας. Παρ' όλα τα προβλήματα στους αμπελώνες που δεν προσβλήθηκαν οι ερυθρές ποικιλίες (Κοτσιφάλι,, Μαντηλάρι) χαρακτηρίστηκαν από τα βαθύχρωμα χαρακτηριστικά τους, ενώ στις λευκές παρατηρή-θηκε μειωμένη περιεκτικότητα σε σάκχαρα και αυξημένη οξύτητα.

Γενικά η κατάσταση του νομού ως προς τον όγκο παραγωγής κρίνεται άκρως προβληματική αφού ο περονόσπορος έπληξε και τις επιτραπέζιες ποικιλίες, που σημαντικός όγκος τους όδευσε στα ρακοκάζανα σε τιμές που κυμάνθηκαν στα 0,35 - 0,40 €. Για να καλυφθούν οι εμπορικές ανάγκες για οίνους το εμπόριο στράφηκε σε εκτός Κρήτης περιοχές όπως Κορινθία και Αχαΐα.

Οι τιμές που εξαγγέλθηκαν ήταν αρκετά αυξημένες για την σουλτανίνα, ενώ οι ίδιες περίπου τιμές με αυξητικές τάσεις θα καταβληθούν στους αμπελουργούς για τις «κλασσικές» γηγενείς ποικιλίες του νομού.

ΠΕΖΑ

Οι έντονες βροχοπτώσεις του Μαΐου είχαν ως αποτέλεσμα την ανεξέλεγκτη εξάπλωση του περονόσπορου , που παρά το μεγάλο αριθμό επεμβάσεων , τελικά επέφερε μια πολύ σημαντική μείωση στη παραγωγή των οιναμπέλων (στη περιοχή της ΕΑΣ Πεζών η μείωση ήταν πάνω από 60% της περσινης και 70-80 % της προπερσινης).

Επίσης ως συνέπεια της παραπάνω προσβολής ήταν και ο χαμηλός σακχαρικός τίτλος σε σχέση με τα υψηλά επίπεδα άλλων ετών .

Οι τιμές κινήθηκαν με ανοδικές τάσεις σε σχέση με τα δύο προηγούμενα χρόνια.

ΑΡΧΑΝΕΣ

Η περιοχή δεν εξαιρέθηκε από την προσβολή από τον περονόσπορο, όπως άλλωστε και ο υπόλοιπος νομός.

Ως προς τον όγκο παραγωγής η μείωση ανέρχεται σε ποσοστό ανώτερο του 50% με αναλογική μείωση σε όλες τις ποικιλίες.

Οι θερμοκρασίες και το ξηροθερμικό περιβάλλον βοήθησε τα σταφύλια που δεν προσβλήθηκαν από περονόσπορο στην καλή εξέλιξη τους μέχρι τον τρύγο.

Οι τιμές καθορίστηκαν σε ανεκτά επίπεδα στα 0,30 € για την Βηλάνα, τα 0,35 € για τα Κοτσιφάλια – Μανδηλάρια και στα 0,45 € για τις ποικιλίες Δαφνί, Πλυτό, Θρασαθήρι.

Οι τιμές αυτές απέτρεψαν το εμπόριο της Κρήτης να προμηθευτεί σταφύλια από την περιοχή και στράφηκε σε άλλες περιοχές (Κορινθία, Αχαΐα).

ΣΗΤΕΙΑ

Η καταστροφή από την επέλαση του περονόσπορου, στις αμπελουργικές περιοχές του Ν. Λασιθίου ήταν βιβλική.

Το συνεταιριστικό οινοποιείο που παραλαμβάνει τον συντριπτικό όγκο της παραγωγής, δεν παρέλαβε σταφύλια φέτος.

Οι λιγοστές ποσότητες ξενικών ποικιλιών, (Syrah, Cabernet) που διεσώθησαν οινοποιήθηκαν για τις οικογενειακές ανάγκες.

Δυστυχώς αναμένεται η φετινή λαίλαπα να επηρεάσει και τον όγκο παραγωγής και τον επόμενο χρόνο.

ΧΑΝΙΑ

Από τον κανόνα της Κρήτης δεν εξαιρέθηκε ο νομός Χανίων. Ο μικρός όγκος παραγωγής εξ' αιτίας του περονόσπορου (κάτω και από 40%) με έντονη ζήτηση του υπολοίπου της παραγωγής από το εμπόριο, χαρακτηριστικό άλλωστε ολόκληρης της περιφέρειας.

Οι τιμές παρουσίασαν ανοδικές τάσεις.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ

ΛΗΜΝΟΣ

Η παραγωγή μειώθηκε φέτος κατά το ήμισυ σχεδόν, γεγονός που κατά κύριο λόγο οφείλεται στη γήρανση του πληθυσμού και στην εγκατάλειψη της καλλιέργειας.

Ο τρυγητός του μοσχάτου Αλεξανδρείας ξεκίνησε τις τελευταίες μέρες του Αυγούστου και συνεχίστηκε το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου, θυμίζοντας περασμένες εποχές, αφού τα τελευταία χρόνια ο τρύγος άρχιζε στις 20 Αυγούστου περίπου.

Η προσβολή από περονόσπορο σε ορισμένες περιοχές του νησιού είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής κατά ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό.

Η απουσία υψηλών θερμοκρασιών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού συνετέλεσε στην ομαλή ωρίμαση των σταφυλιών, στη διατήρηση υψηλών για την ποικιλία οξύτητων, και στη διαμόρφωση έντονου αρωματικού χαρακτήρα. Επίσης η καλή υγιεινή κατάσταση των σταφυλιών (απουσία βοτρυτή) οφείλεται εν πολλοίς στα χαμηλά ποσοστά υγρασίας και στην έλλειψη βροχοπτώσεων τον Αύγουστο.

Όσον αφορά την ποικιλία Λημνιό, διαπιστώνεται η καλή υγιεινή κατάσταση, και η έλλειψη μυκητολογικών ασθενειών.

Οι κλιματολογικές συνθήκες συνέβαλλαν στην ολοκληρωμένη ωρίμαση με πλούσιο για την

ποικιλία χρώμα, στις υψηλές οξύτητες και στον υψηλό σακχαρικό τίτλο.

Η τιμή του Μοσχάτου Αλεξανδρείας παρουσιάζει σταθερότητα σε σχέση με την περσινή ενώ του Λημνίου ελαφρά πτωτική τάση.

ΣΑΜΟΣ

Οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά την άνοιξη και το καλοκαίρι του 2011, συνέτειναν στο να οψιμίσει η χρονιά κατά 10-15 μέρες. Καθυστέρησε τόσο η έκπτυξη όσο και η ωρίμανση των σταφυλιών.

Οι φυσιολογικές θερμοκρασίες του καλοκαιριού βοήθησαν στην κανονική ωρίμανση και την ανάπτυξη αρωματικών χαρακτήρων.

Προβλήματα φυτοπροστασίας εμφανίστηκαν την άνοιξη, λόγω παρατεταμένων βροχοπτώσεων και αφορούσαν κυρίως προσβολές περονόσπορου, χωρίς ωστόσο να δημιουργηθούν ιδιαίτερα προβλήματα στο συνολικό όγκο παραγωγής, ο οποίος κυμάνθηκε στα περυσινά επίπεδα.

Οι σακχαρικοί τίτλοι και οι οξύτητες είναι σε πολύ ικανοποιητικές τιμές και περιμένουμε τα κρασιά εσοδείας να έχουν πολύ καλά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά.

Οι τιμές διακρίνονται από σταθερότητα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Ο τρύγος στη Σαντορίνη άρχισε στις 12 Αυγούστου και τέλειωσε στις 7 Σεπτεμβρίου.

Η απόδοση των αμπελιών κατά μέσο όρο ήταν στα επίπεδα, των τελευταίων τριών ετών, σχετικά ικανοποιητική για τους παραγωγούς, περίπου 250-300 kg / στρέμμα. Φέτος ο αμπελώνας μας έδωσε έναν εξαιρετο και υγιή καρπό.

Οι βροχές του χειμώνα ήταν αρκετές, και την άνοιξη δεν εκδηλώθηκαν ιδιαίτερα ακραία καιρικά φαινόμενα με συνέπεια να προστατευτούν τα σταφύλια.

Τα αμπέλια άνθισαν και έδεσαν όψιμα και λόγω των βροχοπτώσεων η θρέψη των σταφυλιών υπήρξε άριστη.

Το καλοκαίρι ήταν ιδιαίτερα δροσιστικό, δεν εκδηλώθηκαν καύσωνες και τα ευεργετικά μελτέμια που φυσούσαν καθημερινά, βοήθησαν στο να έχουμε μια ομαλή πορεία ωρίμανσης των σταφυλιών, χωρίς ακρότητες στον αλκοολικό βαθμό. Έτσι παρέμειναν γεμάτα ζωντάνια και υγεία μέχρι την εποχή της συγκομιδής.

Οι μούστοι που βρίσκονται στο στάδιο της ζύμωσης, δείχνουν ότι και φέτος θα έχουμε πολύ

καλό αποτέλεσμα με κρασιά εντυπωσιακά ως προς το άρωμα, γεμάτα νεύρο υψηλή οξύτητα και μεταλλικότητα που χαρακτηρίζει όπως πάντα το νησί μας.

Η Ένωση Συνεταιρισμών Θηραϊκών προϊόντων παρέλαβε, το 60% της συνολικής παραγωγής σταφυλιών της Σαντορίνης σε σύνολο 10 οινοποιείων που δραστηριοποιούνται στο νησί.

Οι τιμές σταφυλιών παρουσίασαν ελαφρά άνοδο.

ΠΑΡΟΣ

Μικρή εξαίρεση αποτελεί η Πάρος (μαζί με τη Ρόδο), από τα νησιά του Αιγαίου πελάγους, αφού στο νησί παρουσιάστηκε σχετικά σημαντικό πρόβλημα προσβολής του αμπελώνα από περονόσπορο.

Ο όγκος της παραγωγής παρουσιάζεται μειωμένος κατά 35% περίπου και τα αίτια της μείωσης αποδίδονται και στις κλιματολογικές συνθήκες της άνοιξης οι οποίες δεν ευνόησαν την παραγωγικότητα των αμπελώνων.

Ο αυτόρριζος αμπελώνας της Πάρου με βασικές ποικιλίες την Μονεμβασιά και την Μανδηλαριά, τις χαμηλές αποδόσεις και τις παραδοσιακές καλλιεργητικές πρακτικές αναμένεται να δώσει φέτος οίνους με τα ιδιαίτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

ΡΟΔΟΣ

Η φετινή παραγωγή στο νησί ήταν μειωμένη σε ποσοστό 50% σε σχέση με την περσινή. Σε κάποιες ποικιλίες η μείωση ξεπέρασε το 60%, αφού ο περονόσπορος έπληξε τοπικά τους αμπελώνες. Ο χειμώνας είχε αρκετές βροχοπτώσεις, οι ζέστες ξεκίνησαν σχετικά νωρίς από τα μέσα Μαΐου και συνεχίστηκαν τον Ιούνιο με αποτέλεσμα να επηρεαστεί η ποιότητα των σταφυλιών.

Ο σακχαρικός τίτλος των σταφυλιών ήταν γύρω στο 12,5 -13,5 Bme με χαμηλές οξύτητες για τα λευκά (Αθήρι) και πολύ υψηλές για τα κόκκινα (Μανδηλαριά, Cabernet, Merlot, Syrah). Οι τιμές που αποφασίστηκε να καταβληθούν στους αμπελουργούς ήταν ίδιες με τις περσινές που σε σύγκριση όμως με την υπόλοιπη Ελλάδα κυμαίνονται σε υψηλότερα επίπεδα κατά μέσο όρο.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Οι έντονες βροχοπτώσεις του Μαΐου- Ιουνίου καθυστέρησαν την ωρίμαση των σταφυλιών της Ρομπόλας κατά περίπου 10 ημέρες. Έτσι ο τρύγος ξεκίνησε στις 21 Αυγούστου και ολοκληρώθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου.

Όμως οι καιρικές συνθήκες του Ιουνίου που χαρακτηρίστηκαν από συνεχείς βροχοπτώσεις δημιούργησαν συνθήκες για την ανάπτυξη περονόσπορου με αποτέλεσμα την μεγάλη μείωση (50%) της παραγωγής στη ζώνη οίνων ΠΟΠ Ρομπόλας Κεφαλονιάς.

Από τις επιπτώσεις της ασθένειας επηρεάστηκε και ο όγκος παραγωγής των υπόλοιπων οινοποιήσιμων ποικιλιών του νησιού.

Στην συνέχεια όμως οι ευνοϊκές συνθήκες Αυγούστου - Σεπτεμβρίου απέτρεψαν την ανάπτυξη ασθενειών και βοήθησαν την μικρή παραγωγή που απέμεινε από τον περονόσπορο να διαμορφώσει μια ικανοποιητική σχέση σακχάρων – οξύτητας.

Τα πρώτα δείγματα από τις δεξαμενές που αποζυμώνουν κρίνονται εξαιρετικά με πλούσιο πρωτογενές αρωματικό δυναμικό και ρωμαλέο όγκο, τυπικά χαρακτηριστικά της ποικιλίας. Οι τιμές παρέμειναν σταθερές, κυμαίνονται σε 1€ /kg περίπου, αλλά πρέπει να συνεκτιμηθούν οι χαμηλές αποδόσεις του κεφαλλονίτικου αμπελώνα.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Μειωμένος και όψιμος κατά 10 μέρες παρουσιάζεται ο όγκος παραγωγής και στο νησί της Ζακύνθου κατά 30% εξ' αιτίας του περονόσπορου. Έντονο πρόβλημα παρατηρήθηκε στην μεγάλη αμπελουργική περιοχή Μαχαιράδες και στα ορεινά του νησιού.

Ο τρυγητός ολοκληρώνεται στις αρχές Οκτωβρίου και έδειξε ότι τα σταφύλια που συλλέχθηκαν σε όλες τις ποικιλίες παρουσιάζουν ικανοποιητικά χαρακτηριστικά. Μεγάλη ζήτηση παρουσιάστηκε από τους εμπόρους της Κέρκυρας που παραδοσιακά προμηθεύονται σταφύλια από το νησί.

Οι τιμές κινούνται στα περσινά επίπεδα αντιστοιχισμένες με την ποιότητα των σταφυλιών (0,23 €, 0,33 €, 0,55 €).

ΛΕΥΚΑΔΑ

Μεγάλη μείωση παρατηρήθηκε στην εισκόμιση λευκών σταφυλιών ποικιλίας Βαρδέα, εξ' αιτίας των οικονομικών συνθηκών και του περονόσπορου.

Αν και ο τρύγος της βασικής ποικιλίας Βερτζαμί δεν έχει ολοκληρωθεί, η παραγωγή της θα είναι δραματικά μειωμένη εξ' αιτίας του περονόσπορου και της χαλαζόπτωσης. Να τονισθεί ότι σε περιοχές όπως της Εγκλουβής, της Καρυάς και των Σφακιωτών, δεν θα γίνει τρύγος. Οι τιμές θα κυμανθούν στα περσινά επίπεδα.